

Lyngdal kommune

post@lyngdal.kommune.no

Kristiansand, 15.2.2024

Dette brevet sendes på vegne av Birdlife Vest-Agder, DNT Sør, Lister Friluftsråd, Naturvernforbundet i Agder, Norges jeger- og fiskerforbund Aust-Agder, Norges jeger- og fiskerforbund Vest-Agder, Skogselskapet i Agder.

Høringsuttalelse - Kommuneplanens samfunnsdel og kommunal planstrategi - Lyngdal

Innspill til oppstart fra FNF Agder

Forslaget til kommunal planstrategi og planprogram for revisjon av kommuneplanens samfunnsdel i Lyngdal legger et grunnlag for fremtidens utvikling i kommunen. Samfunnsdelen har bl.a. mål om å sikre en felles, helhetlig, bærekraftig samfunnsutvikling, gjennom klare, relevante mål og strategiske satsningsområder. Styringssignaler i tråd med dette skal senere danne et fundament for ny arealdel.

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Agder ønsker å gi innspill til dette arbeidet. Vi er et regionalt samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner som utgjør omtrent 23 000 mennesker som vi representerer i Agder, som jobber for å ivareta natur- og friluftslivsinteresser.

Vi setter pris på kommunens innsats for å fremme en bærekraftig utvikling, samtidig ser vi behov for å styrke fokuset på naturvern og friluftsliv. Vi ønsker derfor å bidra med følgende forslag:

Tap av verdifulle naturområder må stanses, og naturen må sikres bedre vern.

- Kommunen bør vedta mål om arealnøytralitet, og implementere natur- og arealregnskap bl.a. for oversikt over økosystemtjenester og bidra til informerte beslutninger om arealbruk.
- Kommunen bør vedta mål om en nyorientering av forvalteransvaret, som endrer dagens praksis hvor vi ofte erfarer at plan- og bygningsloven blir en "ja-lov" i kommunens forvaltning. Fordi det kan være et problem. Det betyr f.eks. at i behandlingen av byggesaker vil søknader om byggetillatelse vanligvis bli godkjent med mindre det finnes en spesifikk lovhjemmel eller klart regelverk som gir grunnlag for å avslå dem. Vår erfaring er at denne tilnærmingen har et grunnleggende prinsipp hvor det antas at det som ikke er eksplisitt forbudt, er tillatt. Med dette som praksis taper naturvern og miljøbeskyttelse nesten alltid. Derfor trenger kommunene å vedta strengere retningslinjer eller kriterier for å hjemle avslag.
- Det må komme fram at samfunnsdelen bygger på hele det nasjonale lovverket som knytter seg til naturforvaltning, ikke bare plan- og bygningsloven.
- Naturverdier og friluftslivsinteresser må ivaretas i alle planprosesser, helt ned til den minste reguleringsplan. Kartfestede grenser må fastsettes for bygge- og utviklingsområder.

- Kommunen bør vedta krav om planvask, f.eks. hvert tiende år, minst, slik at gamle planer som ikke lever opp til dagens standard utgår eller revideres.

Kommunens håndtering av vår tids største utfordringer; tap av naturmangfold og klimagassutslipp, må alltid ses i sammenheng. Det betyr at alle tiltak for å bidra til klimamålene også må beskytte naturmangfold, og omvendt. Dette er sentralt for å følge opp vår internasjonale naturavtale, og for å sikre en helhetlig, langsiktig og rettferdig klima- og naturpolitikk.

Kommunens satsingsområder bør baseres på FNs bærekraftsmål, og at hensyn til natur, økosystem og biologisk mangfold synliggjøres gjennom alle satsingsområder. Konkret ønsker vi friluftsliv og naturvern som satsingsområder for å bidra til bedre folkehelse, integrering og sosial utjevning.

Kommunen må i arbeidet svare på hvordan deres arealpolitikk kan balansere behovet for utvikling med behovet for å bevare naturlige økosystemer. Fordi omfanget av naturtap er i dag sjokkerende, betydelig og bekymringsfullt. Nedbygging av natur skjer uten oversikt, uten at vi kjenner de samlede konsekvensene. Kommunen må adressere dette som et problem med alvorlighet og besluttsomhet, og vurdere om det er behov for å supplere kunnskapsgrunnlaget med utredninger rundt dette.

Kommunen må ha et godt system for naturrestaurering. Det bør utarbeides en kommunedelplan/temaplan for naturmangfold, og en overordnet plan for naturforvaltningen som setter klare rammer. En oversikt over økonomiske incentiver for naturvern eller -restaurering ville vært bra å ha.

Involvering og medvirkning er spesielt viktig rundt temaer som klimaendringer og tap av naturmangfold siden disse er komplekse og krever samarbeid. Derfor må det mobiliseres bidrag og innsats fra alle samfunnslag og sektorer i beslutningsprosessene. Fordi utfordringene påvirker miljøer og mennesker ulikt og vi behøver lokal kunnskap. Det er ikke bare viktig for å sikre rettferdige og bærekraftige løsninger på klima- og miljøutfordringene, men også for mer inkluderende, demokratisk og engasjert deltakelse i møte med utfordringene. Derfor må alle lokale interessegrupper involveres.

Organisasjoner kan være sentrale i å fremme naturvern og klimatiltak, og samtidig adressere sosiale utfordringer. De kan tilby støttende tjenester for eldre, som dagaktiviteter, og fremme inkludering gjennom rimelige kultur- og fritidstilbud. Lokale miljøinitiativer, som urbant landbruk og strandrydding, kan også være en del av bidraget. Organisasjoners ressurser og kunnskap kan drive positiv endring i Lyngdal, styrke resiliens og inkludering. Derfor oppfordrer vi til sterkere samarbeid.

FNF Agder sine medlemsorganisasjoner representerer en bred og mangfoldig interessegruppe som ønsker å bidra, for å sikre en utvikling som er relevant, attraktiv og bærekraftig, og som ivaretar et bredt spekter av natur- og friluftslivsinteresser. Vi forventer vi at våre innspill blir nøye vurdert i det videre arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og planstrategien i Lyngdal.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Agder

Carina Reiersen Ausdal
Koordinator i FNF Agder